

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU 2019

CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

Email: info@cedem.me

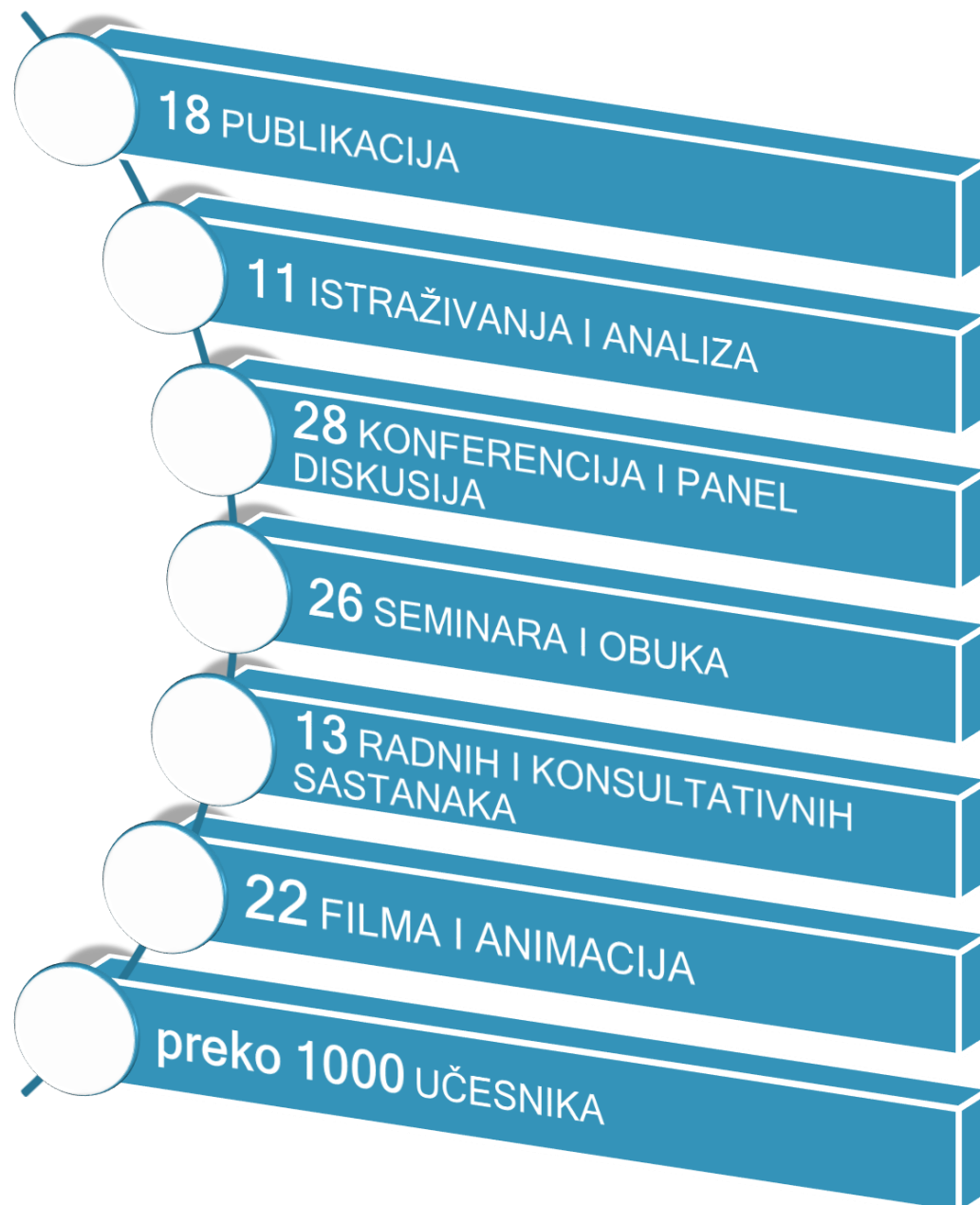
Website: www.cedem.me

Tel: +382 20 234 114

Baku 74, III/6, PODGORICA

CEDEM
CENTRE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS

2019. U BROJKAMA

REALIZOVANI PROJEKTI I PREGLED DONATORA U 2019. GODINI

CEDEM je u protekloj godini implementirao 16 projekata:

1. **Reforma pravosuđa: Unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva da doprinesu integritetu pravosuđa;**
2. **Unapređenje praksi lokalnih medija u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala;**
3. **Jačanje regionalne pravosudne saradnje u krivičnim stvarima kroz multisektorski pristup;**
4. **Mladi u procesu reforme sektora bezbjednosti u Crnoj Gori;**
5. **Aktivno učešće mladih u prevenciji nasilja, govora mržnje i diskriminacije;**
6. **Zajedno za afirmaciju multikulturalizma i ravnopravnosti!**
7. **Stvarajmo ambijent za veće učešće mladih u procesu donošenja odluka.**
8. **Zauzmimo stav za buduće perspektive: savez mladih i NATO-a;**
9. **Zajedno za održive rezultate u borbi protiv nasilja u porodici, dječjeg prosjačenja i prisilnih brakova;**
10. **Podrška efikasnom upravljanju mehanizmom krivičnih sankcija u Crnoj Gori;**
11. **Podrška unapređenju efikasnosti i transparentnosti rada crnogorskog pravosuđa;**
12. **Inicijativa za osnaživanje žena: edukacijom za rodnu ravnopravnost!**
13. **Osnaživanje stručnih kapaciteta za borbu protiv diskriminacije osoba sa invaliditetom;**
14. **Edukacijom i dijalogom do EU;**
15. **ALL IN: Pathways to belonging: From interculturAL dialogue to social Inclusion;**
16. **Podstaknimo medijsko obrazovanje u školama;**

U izvještajnom periodu, CEDEM je implementirao projekte u saradnji sa sljedećim donatorima:

- Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori;
- Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori;
- Fondacija Konrad Adenauer;
- Ministarstvo sporta i mladih;
- Rockefeller fondacija
- Evropska komisija
- Ministarstvo javne uprave
- Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
- Ministarstvo pravde

Predstavnici CEDEM-a su u 2018. i 2019. godini postal i dio:

- Radne grupe za poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika;
- Radne grupe za izradu Strategija informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019- 2022.;
- Konsultativnog tijela za praćenje sprovođenja Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019- 2022.;
- Savjetodavne grupe u okviru crnogorske komponente Regionalnog programa lokalne demokratije (ReLOaD) na Zapadnom Balkanu;
- Osnovne grupe eksperata (CGE) za mir i bezbjednost - Perspektiva 2030 (OEBS);
- Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o o Sudskom savjetu i sudijama;
- Radne grupe za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o sudstvu;
- Mreže eksperata Globalna inicijativa protiv transnacionalnog organizovanog kriminala.

ČLANSTVO U NACIONALNIM I MEĐUNARODNIM INICIJATIVAMA

CEDEM je član OEBS-ove mreže think tankova i akademskih institucija (OSCE Network of Think Tanks and Academic Institutions) koja obuhvata nezavisne istraživačke centre i institucije koje su angažovane u akademskom istraživanju i analizi politika za pitanja koja su relevantna na bezbjednosnoj agendi OEBS-a.

CEDEM je član više koalicija na nacionalnom i regionalnom nivou: UPR Koalicije u Crnoj Gori, PASOS-a (Asocijacije organizacija otvorenog društva, sa sjedištem u Pragu) i neformalne Koalicije za praćenje pregovora u poglavlju 23.

Osim toga, CEDEM je u 2015. godini stekao članstvo u Međunarodnoj mreži za ekonomska, socijalna i kulturna prava (ESCR-Net) koja broji više od 220 članica širom svijeta. Mreža djeluje kao platforma za solidarnost, uzajamno učenje i zajednički rad na promociji i zaštiti ljudskih prava, posebno ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava.

Takođe, u februaru 2016. godine, CEDEM je postao član OEBS-ove mreže think tankova i akademskih institucija (OSCE Network of Think Tanks and Academic Institutions) koja obuhvata nezavisne istraživačke centre i institucije koje su angažovane u akademskom istraživanju i analizi politika za pitanja koja su relevantna na bezbjednosnoj agendi OEBS-a. Trenutno ova mreža broji 44 institucije iz 32 zemlje.

CEDEM je u toku 2017. godine postao član i neformalne mreže nevladinih organizacija – Otvorena platforma, kao i Koalicije „Ujedinjena podrška za romsku inkluziju u Crnoj Gori“.

ODRŽANI SEMINARI I OBUKE U 2019.

JAČANJE KAPACITETA NASTAVNOG KADRA U OBLASTI MEDIJSKE PISMENOSTI

Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) organizovao je dvije obuke za nastavni kadar. Prva obuka "Mediji i dekonstrukcija medijskog teksta" obuhvatila je značenje medija, uticaja, mas medija, kao i mediji između moći i odgovornosti, dekonstrukcija medijskog teksta tj. selekcija i uređivanje medijskog teksta, uloge medija u promovisanju ravnopravnosti, tolerancije, podsticanje društven integracije i građanske akcije. Druga obuka "Novi mediji i participativna demokratija" obuhvatila je interpretaciju medijskog sadržaja i metode analiza medijskih tekstova uz praktične primjere elektronskih, štampanih i pisanih medija, kao i analizu medijske manipulacije. Obuke su realizovane na Žabljaku 21. i 22. februara 2019. godine i 18. i 19. aprila 2019. godine. Za 46 nastavnika.

Predavači na obuci su Božena Jelušić, profesorica crnogorskog jezika i književnosti, i Dragoljub Duško Vuković, nezavisni medijski ekspert.

ISTRAŽIVAČKO NOVINARSTVO NA LOKALNOM NIVOU

Nakon završetka dvomjesečnog istraživačkog rada, 10 novinara pohađali su jednodnevnu radionicu i sa svojim mentorom, Mirjanom Jevtović, novinarkom Insajdera, formirali konačne tekstove, analizirajući ključne rezultate na terenu, stavljajući činjenice u redoslijed koji najviše utječe na građane itd.

Osim toga, radionica je poslužila kao osnova za stvaranje lokalne mreže između novinara, gdje će raspravljati o svim preprekama i nedostacima koji su pronađeni tokom istraživačkog rada, izazovima u pronalaženju tačnih informacija, saradnji budućnosti istražujući ove teme zajednički, kao i dati preporuke za buduće aktivnosti na lokalnom nivou koje su prepoznate kao važne.

Radionica je održana 2. marta 2019. u hotelu Aurel u Podgorici, u okviru projekta "Unapređivanje lokanih praksi medija u oblasti kriminala i korupcije", podržanog od strane Ambasade SAD u Podgorici.

PREVENCIJA TORTURE I DISKRIMINACIJE ZATVORENIKA

CEDEM je 09. i 10. aprila održao dvodnevnu obuku za članove tima Ombudmana u oblasti prevencije torture i diskriminacije zatvorenika u Bijelom Polju. Obuku su pohađali 3 zamjenika/ce Ombudmana i 9 samostalnih savjetnika/ca.

Predavači na obuci su bile dr Ljiljana Jovanović, rukovoditeljka Centra za ljudska prava Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore i prof. dr Vesna Ratković, članica GREVIO Savjeta Evrope i redovni profesor na Pravnom fakultetu Univerziteta Mediteran.

Ova aktivnost je realizovana u okviru projekta "Podrška efikasnom upravljanju mehanizmom krivičnih sankcija u Crnoj Gori" koji se finansira iz sredstava Ministarstva pravde – Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

JAČANJE KAPACITETA PREDSTAVNIKA LOKALNIH SAMOUPRAVA IZ CENTRALNO- SJEVERNOG REGIONA ZA RAZVOJ ANTI- DISKRIMINATORNIH POLITIKA NA LOKALNOM NIVOU

Održana obuka "Jačanje kapaciteta lokalnih samouprava iz centralno-sjevernog regiona za razvoj anti-diskriminatornih politika na lokalnom nivou" u okviru projekta "Osnaživanje stručnih kapaciteta za borbu protiv diskriminacije lica sa invaliditetom".

Obuka je održana 06. i 07. juna u Kolašinu, a istom su prisustvovali predstavnici Sekretarijata za društvene djelatnosti. Predavači na seminaru su bili Siniša Bjeković, zamjenik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Vesna Simović Zvicer, profesorica na Pravnom fakultetu UCG i predsjednica Sudskog savjeta. Projekat je finansijski podržalo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Crne Gore.

IZGRADNJA KAPACITETA LOKALNIH KOORDINATORA ZA BORBU PROTIV NASILJA U PORODICI, DJEČIJEG PROSJAČENJA I PRISILNIH BRAKOVA

Održana je dvodnevna obuka za članove Mreže lokalnih koordinatora za borbu protiv nasilja u porodici, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova Tivta, Podgorice i Berana. Obuka je održana u hotelu „Bianca“ u Kolašinu.

Predavači na obuci su bili g-đa Vesna Delić, doktorantkinja na katedri za Etnologiju i antropologiju na Filozofskom fakultetu u Beogradu i g-din Mensut Krpuljević, predstavnik Crvenog krsta.

Obuka predstavlja dio projekta „Zajedno za održive rezultate u borbi protiv nasilja u porodici, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova“, finansiranim od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

ULOGA INSPEKCIJSKIH SLUŽBI I PODRUČNIH/LOKALNIH JEDINICA ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE U ZAŠTITI OD DISKRIMINACIJE LICA SA INVALIDITETOM TOKOM RADNOG ODNOSA: CRNOGORSKI STANDARDI I UPOREDNA PRAKSA

Realizovan je dvodnevni seminar u oblasti zaštite od diskriminacije lica sa invaliditetom tokom radnog odnosa, i to u okviru projekta "Osnaživanje stručnih kapaciteta za borbu protiv diskriminacije lica sa invaliditetom". Seminar je održan 17. i 18. aprila u Kolašinu, a istom su prisustvovali savjetnici za zapošljavanje i profesionalnu rehabilitaciju ZZZCG i inspektori/ke rada.

Predavači na seminaru su bili Siniša Bjeković, zamjenik Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Vesna Simović Zvicer, profesorica na Pravnom fakultetu UCG i članica Sudskog savjeta.

EDUKATIVNA INFO SESIJA O ALTERNATIVNIM NAČINIMA RJEŠAVANJA SPOROVA

Edukativna info sesija o alternativnim načinima rješavanja sporova za studente/kinje novinarstva i novinare/ke, održana 28. marta, koja je imala za cilj informisanje predstavnika/ca medija o medijaciji (posredovanju), sa posebnim akcentom na porodične sporove (razvod braka i vršenje roditeljskog prava) i krivične sporove (između maloljetnog učinioca krivičnog djela i žrtve), kako bi isti kasnije u svom radu češće i u skladu sa Etičkim kodeksom izvještavali o medijaciji kao pravnom instrumentu za mirno rješavanje sporova. Predavači na edukativnoj info sesiji o alternativnim načinima rješavanja sporova su bile: Marina Lutovac, direktorica Centra za posredovanje Crne Gore i Slavica Stijević, sekretarka Osnovnog suda u Podgorici.

Ova aktivnost je realizovana u okviru projekta "Podrška unapređenju efikasnosti i transparentnosti rada crnogorskog pravosuđa" koji se finansira iz sredstava Ministarstva pravde Crne Gore.

KONSULTATIVNI SASTANCI SA PREDSTAVNICIMA PRAVOSUĐA I LOKALNH MEDIJA

CEDEM je održao set konsultativnih sastanaka sa predstavnicima pravosuđa i lokalnih medija u Bijelom Polju, Budvi, Cetinju i Kolašinu.

Cilj sastanaka je osnaživanje dijaloga među ovim akterima, i uspostavljanje proaktivnije saradnje u oblasti krivičnog pravosuđa i medijacije u krivičnim i porodičnim sporovima. Dodatno, svrha konsultativnih sastanaka je podsticanje dijaloga među navedenim akterima, posebno o korišćenju Zakona o slobodnom pristupu informacijama u cilju poboljšanja kvaliteta i kredibiliteta medijskog izvještavanja o slučajevima krivičnog pravosuđa i medijaciji, istovremeno kreirajući sliku pravosudnih organa kao otvorenih i spremnih aktera za saradnju sa medijima i organizacijama civilnog društva.

Ova aktivnost je sprovedena u okviru projekta "Podrška unapređenju efikasnosti i transparentnosti rada crnogorskog pravosuđa" koji finansira Ministarstvo pravde.

EDUKATIVNE RADIONICE ZA PRIPADNIKE RE POPULACIJE

Uspješno su održane tri edukativne radionice za pripadnike RE populacije o pravima, uzrocima, posljedicama i načinu na koji se mogu suzbiti pojave nasilja u porodici, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova, u Tivtu, Podgorici i Beranama.

Edukativna radionica za pripadnike RE populacije održane su u Tivtu, Beranama i Podgorici i to u okviru projekta „Zajedno za održive rezultate u borbi protiv nasilja u porodici, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova“ finansijski podržanim od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava Crne Gore.

Cilj projekta je da doprinise sprječavanju i suzbijanju nasilja u porodici, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova među RE populacijom, kroz jačanje multisektorske, koordinisane saradnje svih relevantnih institucija, organizacija i ustanova na lokalnom nivou, ali i podizanjem svijesti laičke i stručne javnosti o važnosti sprječavanja diskriminacije prema RE populaciji i potrebi za povećanjem senzibilnosti, kao jednom od preduslova za suzbijanje ovih problema.

DIJALOG SA GRAĐANIMA: PRIČAJMO O ČINJENICAMA

Evropska komisija od 2013. godine sprovodi događaje koji predstavljaju neposredan oblik razgovora građana sa predstavnicima ove institucije. Događaji se organizuju u širokom rasponu evropskih tema i dio su stalnog procesa dvosmjerne komunikacije kojim se Komisija obraća građanima u svim državama članicama Europske unije. Imajući to u vidu, CEDEM je organizovao tri događaja - Dijalog sa građanima: Pričajmo o činjenicama koji su doprinijeli da se čuju različita mišljenja o tome kako se odvija pregovarački proces, kako se rješavaju ključni izazovi i kako to građanima može koristiti. Uz podršku Generalnog sekretarijata Vlade i pregovaračkog tima, cilj je osnažiti razmjenu mišljenja s građanima o budućim pravcima razvoja procesa pregovaranja i članstva, u kojem će svi učesnici biti u prilici da direktno postavie pitanje predstavnicima pregovaračkog tima. Događaji su se održali u Mojkovcu, Nikšiću i Baru uz prisustvo preko 70 ljudi.

O SPREČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA

U okviru projekta "Inicijativa za osnaživanje žena: edukacijom za rodnu ravnopravnost!" koju CEDEM sprovodi u saradnji sa Crnogorskim ženskim lobijem, izradjen je informativni liflet o ključnim principima Konvencije Savjeta Evrope o spječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici.

MEDIJACIJA KAO NAČIN RJEŠAVANJA SPOROVA

CEDEM je u okviru projekta "Podrška unapređenju transparentnosti i efikasnosti crnogorskog pravosuđa" koji se finansira iz sredstava Ministarstva pravde organizovao info dan o alternativnim načinima rješavanja sporova, sa posebnim fokusom na medijaciju.

Pored predstavnika CEDEM-a, građani i građanke su imali/e priliku da se dodatno informišu i direktno od medijatora, g-dina Miodraga Novakovića i predstavnika Centra za posredovanje Crme Gore.

ODRŽANE ŠKOLE U 2019.

MLADI U SUSRET SAVREMENIM BEZBJEDNOSTIM IZAZOVIMA: ŠTA NAM PREDSTOJI?

CEDEM je organizovao trodnevnu Školu: „Mladi u susret savremenim bezbjednostnim izazovima: šta nam predstoji?“ koja je održana u okviru projekta „Zauzmimo stav za buduće perspektive: savez mladih i NATO- a“ koji realizuje CEDEM u saradnji sa NVO „Atak“ i PR&Media Consultancy Prime. Škola je održana od 16.-18. juna u Petrovcu.

Tokom trodnevnih aktivnosti polaznici Škole su bili 25 studenata, predstavnika nevladinih organizacija i službenika državnih institucija, dok su predavači bili: Nikola Banićević, magistar pravnih nauka, koji je bio član Komunikacionog tima za pridruženje CG NATO-u Vlade CG, Nikola Radunović, samostalni savjetnik u Direkciji za NATO i EU, Vladimir Todorović, poručnik vojnog broda, Vojska Crne Gore, dr Nikoleta Đukanović, predavač na UDG i Stefan Surlić, asistent na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu. Projekat je podržan od strane NATO- ovog Odsjeka za javnu diplomatiju (NATO Public Diplomacy Division- NATO PDD).

ROD I BEZBJEDNOST

Uspješno je organizovana škola „Rod i bezbjednost“ koju je Centar za demokratiju i ljudska prava CEDEM realizovao u partnerstvu sa Crnogorskim ženskim lobijem (CŽL), u okviru projekta „Inicijativa za osnaživanje žena: edukacijom za rodnu ravnopravnost“, a uz podršku Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Škola je realizovana u periodu od 16.septembra do 16.oktobra 2019. godine, sa ciljem davanja doprinosa većem poštovanju prava žena i podizanju svijesti o važnosti rodne ravnopravnosti, kroz upoznavanje polaznika/-ca, sa politikom rodne ravnopravnosti i značaju zastupljenosti žena na visokim i menadžerskim pozicijama, kao i jačanja stručnih kapaciteta za preduzimanje posebnih mjera za postizanje rodne ravnopravnosti, imajući u vidu da su je pohađali mladi profesionalci iz raznih oblasti.

Predavači na školi su bili iz različitih oblasti, od aktivistkinja civilnog sektora, koje se godinama bore za unaprjeđenje rodne ravnopravnosti, preko predstavnika/ca institucije Ombudsmana i sudova.

MEDIJACIJA I REFORMA KRIVIČNO- PROCESNOG ZAKONODAVSTVA

Škola o medijaciji i reformi krivično-procesnog zakonodavstva je organizovana 8. i 9. oktobra u Kolašinu za 25 predstavnika/ca Osnovnog i Višeg suda u Podgorici i Bijelom Polju, Osnovnog državnog tužilaštva i NVO-a koji su sticali nova znanja.

Predavači na školi su bili Marina Lutovac, direktorica Centra za posredovanje, Dijana Popović Gavranović, načelnica stručne službe u VDT i Milorad Marković, pravni ekspert.

Ova aktivnost je realizovana u okviru projekta "Podrška unapređenju efikasnosti i transparentnosti rada crnogorskog pravosuđa" koji se finansira iz sredstava Ministarstva pravde.

„MULTIKULTURALIZAM U CRNOJ GORI: PRILIKE I IZAZOVI“

Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) sprovodi projekat „Zajedno za afirmaciju multikulturalizma i ravnopravnosti!“, koji je finansijski podržalo Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava. U okviru ovog projekta, održala se dvodnevna škola „Multikulturalizam u Crnoj Gori: Prilike i izazovi“ 24. i 25. juna 2019. godine u hotelu Four Points by Sheraton, u Kolašinu.

Škola je bila namijenjena mladim kadrovima u pravosuđu, akterima civilnog društva, predstavnicima savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, te predstavnicima političkih partija. Predavači na školi su bili mr Siniša Bjeković, zamjenik Ombudsmana, i mr Almedina Vukić, UNDP konsultant.

KONFERENCIJE I PANEL DISKUSIJE U 2019.

REGIONALNA PRAVOSUDNA SARADNJA: DOSTIGNUĆA I BUDUĆE PERSPEKTIVE

Proaktivnija saradnja država regiona preduslov je za uspješniju borbu protiv organizovanog kriminala, a uzajamna pravna pomoć omogućuje djelotvornost u složenim krivičnim predmetima, koji imaju transnacionalni element.

To je ocijenjeno na okruglom stolu „Regionalna pravosudna saradnja: dostignuća i buduće perspektive“, koji je organizovao Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) 23. aprila u okviru projekta „Jačanje regionalne pravosudne saradnje kroz multisektorski pristup“, koji je podržala Fondacija Konrad Adenauer, kroz Program vladavine prava za Jugoistočnu Evropu.

Na okruglom stolu je predstavljena sveobuhvatna publikacija "Regionalna pravosudna saradnja u krivičnim stvarima: pregled komparativnih praksi zemalja Zapadnog Balkana" čiji su autori pravni eksperti i ekspertkinje iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Sjeverne Makedonije, Kosova, Albanije i Crne Gore.

NOVINARI ISTRAŽIVAČI DA DOBIJU STATUS SLUŽBENOG LICA

Istraživačkim novinarstvom moguće je doprinijeti promjenama svega što u Crnoj Gori treba da se mijenja, a vrlo je važno da novinari koji se bave tom vrstom novinarstva dobiju status službenih lica.

To je saopšteno na pres konferenciji Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) povodom predstavljanja rezultata projekta "Unapređivanje praksi lokalnih medija u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala", koji je finansijski

podržala Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori.

Projektni koordinator (CEDEM), Marko Pejović, kazao je da je cilj projekta doprinos evroatlantskim integracijama Crne Gore, kroz povećanje kvaliteta vjerodostojnosti istraživačkog novinarstva u oblasti korupcije i organizovanog kriminala.

Prema njegovim riječima, značaj istraživačkog novinarstva za sva društva, posebno za društva u tranziciji i zemljama u razvoju, je vrlo važan, posebno na lokalnom nivou.

„Novinari istraživači moraju mijenjati svakodnevnicu i boriti se za bolje društvo, ne prihvatajući svijet onakvim kakvim jeste, i to je ono što čini ključnu razliku između svakodnevnog novinarstva i istraživačkog novinarstva. Promovisanjem istraživačkog novinarstva može se doprinijeti promjenama svega što u Crnoj Gori treba da se mijenja, i da u tom smislu istraživačko novinarstvo jeste protivteža tabloidnog novinarstva“, istakao je Pejović.

**REPUTACIJA CRNE GORE NA GLOBALNOM NIVOU
JE U PORASTU NAKON PRISTUPANJA NATO
SAVEZU**

Reputacija Crne Gore na globalnom nivou je u porastu nakon pristupanja NATO savezu, a zabilježen je i veći priliv stranih direktnih investicija, kao i veća turistička posjećenost iz država članica saveza, saopštila je ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država (SAD) u Crnoj Gori, Džudi Rajzing Rajnke.

Ona je, na divanjenju sa mladima koje je organizovano u okviru projekta „Zauzmimo stav za buduće perspektive: savez mladih i NATO-a“, a koji realizuje Centar za ljudska prava i demokratiju (CEDEM), kazala da statistički podaci ukazuju na brojne benefite, koje je Crna Gora ostvarila nakon pristupanja NATO savezu.

„Crna Gora je, prema podacima Centralne banke Crne Gore, već 2018. godine dobila više od 400 miliona eura stranih direktnih investicija, iz država članica saveza, što je 64 odsto više nego 2017“, kazala je Rajzing Rajnke.

ČLANSTVOM U NATO-U CRNA GORA IMA PROSPERITET ZA RAZVOJ

Crna Gora, nakon pristupanja NATO-u, ima mnogo veći prosperitet za razvoj, a njeni stanovnici više mogućnosti za školovanje i zaposlenje koje pruža članstvo u tom savezu, ocijenila je sekretarka za politička i ekonomska pitanja u Ambasadi Republike Poljske u Crnoj Gori, Anna Kasprzak.

Ona je, na divanjenju koje je organizovao Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) u okviru projekta „Zauzmimo stav za buduće perspektive: savez mladih i NATO-a“, navela da je glas svih država članica jednopran i da imaju jednak uticaj u donošenju važnih spoljno-političkih odluka.

„Crna Gora, koja je obilježila dvije godine članstva, ima izuzetnu priliku za razvoj, a stanovnici mnogo veći broj mogućnosti koje pruža NATO. Važna činjenica je to što svaka država ima jednak glas u savezu, bez obzira na to da li je u pitanju Poljska koja ima 38 miliona stanovnika ili Crna Gora, u kojoj živi 620 hiljada stanovnika“, rekla je Kasprzak.

CRNA GORA PREPOZNATA U NATO SAVEZU

Crna Gora je dostigla određene standarde, njene institucije su postale kredibilne, a bezbjednost države je stabilna, zbog čega je prepoznata u NATO savezu, dok je crnogorskim studentima omogućeno apliciranje za stipendije koje nudi članstvo u tvom savezu.

To je poručeno tokom divanjenja koje je organizovao Centar za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) u okviru projekta "Zauzmimo stav za buduće perspektive: savez mladih i NATO-a", a koji finansira Odsjek za javnu diplomatiju NATO saveza.

Ambasadorka Republike Bugarske u Crnoj Gori, Meglena Plugčieva Aleksandrova, rekla je da je članstvo u NATO savezu značajno za cijelu Jugoistočnu Evropu.

„Za Bugarsku je članstvo u NATO-u bilo veoma važno, imajući u vidu da je samim članstvom ostvaren značajan spoljno-politički status. Pored toga, članstvom smo privukli i veliki broj investitora, a uticalo je na dobrostojeći položaj samih građana“, navela je Plugčieva Aleksandrova.

OD UČLANJENJA CRNE GORE U NATO SAVEZ, BROJ INVESTICIJA IZ ZEMALJA NATO-A PORASTAO ZA 66 ODSOTO.

Crna Gora je članstvom u NATO-u dostigla standarde koji će biti podsticaj za evropske integracije, a dodala je svoje resurse dijelu međunarodnog sistema i samim tim ima jednak glas kao ostale članice.

„Crna Gora je prošla kroz reforme tajne službe, odbrambeni budžet je postao javan, a takođe je sprovedena profesionalizacija osoblja u Ministarstvu odbrane, kao i u vojnim snagama. Učlanjenjem u NATO savez, Crna Gora je dodala svoj glas i resurse dijelu međunarodnog sistema i samim tim ima jednak glas kao ostale članice“, istakla je Kemp.

„Procjena je da je, od učlanjenja Crne Gore u NATO savez, broj investicija iz zemalja NATO-a porastao za 66 odsto. To nije samo u korelaciji sa NATO savezom, ali brojni britanski investitori kažu da samim učlanjenjem osjećaju veću sigurnost prilikom investiranja u Crnu Goru, što ujedno dovodi i veći broj britanskih turista“, navela je Kemp.

Članstvom Crne Gore, kako smatra, alijansa je pokazala da ne želi zatvoreni krug i da želi da se proširi.

SARADNJE NADLEŽNIH INSTITUCIJA

Centar za demokratiju i ljudska prava CEDEM održao je dana 31.10.2019. godine konferenciju, a koja ujedno predstavlja i završnu aktivnost projekta „Zajedno za održive rezultate u borbi protiv nasilja u porodici, dječjeg prosjačenja i prisilnih brakova“, podržanim od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Konferencija je okupila oko 30 predstavnika/ca resornih ministarstava, lokalne samouprave, pravosuđa, RE populacije, nevladinih organizacija i medija. Na konferenciji su govorili g-đa Milena Bešić, direktorica CEDEM-a, g-din Ramiz Šahman, predstavnik Ministarstva za ljudska i manjinska prava, g-din Nardi Ahmetović iz Centra za afirmaciju RE populacije, g-đa Dina Knežević, savjetnica Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i g-din Rade Četković, sudija Osnovnog suda u Podgorici.

Na konferenciji je zaključeno da nedostatak efektivne komunikacije i saradnje nadležnih institucija, problemi u nejasnim nadležnostima i neusklađeni mehanizmi pri rješavanju konkretnih problema i dalje predstavljaju veliki izazov u borbi protiv nasilja u porodici, dječjeg prosjačenja i prisilnih brakova među romskom i egipćanskom (RE) populacijom.

OSTVAREN NAPREDAK U POGLEDU UVOĐENJA RODNE RAVNOPRAVNOSTI U SEKTORU BEZBJEDNOSTI

Centar za demokratiju i ljudska prava CEDEM održao je dana 18.11.2019. godine konferenciju i panel diskusiju, a što ujedno predstavlja i završnu aktivnost projekta „Inicijativa za osnaživanje žena: Edukacijom za rodnu ravnopravnost“, koji je CEDEM realizovao u partnerstvu sa Crnogorskim ženskim lobijem (CŽL), a uz podršku Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Konferencija je okupila oko 30 predstavnika/ca resornih ministarstava, lokalne samouprave, pravosuđa, nevladinih organizacija i medija na kojoj su pored predstavnika CEDEM-a govorili i predstavnici Osnovnog suda, Ombudsmana, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Uprave policije, Centra za socijalni rad i nevladinih organizacija.

Na konferenciji je zaključeno da je ostvaren napredak u pogledu uvođenja rodne ravnopravnosti u sektor bezbjednosti i porasta zastupljenosti žena u gotovo svim institucijama sektora bezbjednosti, ali sa druge strane, to ipak nije slučaj na svim pozicijama i po svim linijama rada. Žene se i dalje suočavaju sa izazovima u pogledu pristupa komandnim i rukovodećim mjestima, te operativnim i policijskim poslovima, prije svega zbog teškoća u pogledu usklađivanja profesionalnog i privatnog života.

ZAVRŠNA KONFERENCIJA PROJEKTA “ZAUZMIMO STAV ZA BUDUĆE PERSPEKTIVE: SAVEZ MLADIH I NATO-A”

Direktorica CEDEM-a, Milena Bešić, istakla je da je bezbjednost jedan od osnovnih preduslova za ostvarivanje demokratije, vladavine prava i ljudskih prava u svakom društvu.

“U okviru programa Bezbjednost i odbrana, CEDEM je tokom 20 godina realizovao veliki broj projekata na ovu temu. Dakle, bezbjednost, reforme sektora bezbjednosti i u periodu do samog učlanjenja, NATO integracije, pri čemu smo imali poseban fokus na učešće mladih”, rekla je Bešić.

Ona je ukazala da podaci posljednjeg CEDEM-ovog istraživanja iz jula pokazuju da je trend podrške NATO-u od strane građana, umjereno u padu.

Ona je rekla da je prošle godine urađeno i specijalizovano istraživanje “Mladi u susret savremenim bezbjednosnim izazovima” i da je ono pokazalo da je informisanost “na ovu temu, takođe na veoma niskom nivou”.

Ministar odbrane, Predrag Bošković, istakao je da NATO nije samo vojska i bezbjednost, već je NATO najmoćniji vojno-politički savez i sve države članice imaju veoma razvijene demokratske standarde.

Aktivnosti koje su sprovedene u okviru projekta: “Podrška efikasnom upravljanju mehanizmom krivičnih sankcija u Crnoj Gori” doprinijele etičkoj odgovornosti zatvorskih službenika u skladu sa evropskim standardima i dobrim praksama.

To je saopšteno na pres konferenciji povodom završetka projekta: “Podrška efikasnom upravljanju mehanizmom krivičnih sankcija u Crnoj Gori”, a koji su podržali Ministarstvo pravde - Zavod za izvršenje krivičnih sankcija (ZIKS).

Direktorica CEDEM-a, Milena Bešić, kazala je da je projekat imao za cilj davanje podrške primjeni zakona i akcionih planova u oblasti izvršenja krivičnih sankcija, a u skladu sa, kako je navela, međunarodnim standardima kroz unapređenje okvira za primjenu relevantnih standarda zaštite prava zatvorenih i pritvorenih lica, poboljšanje okvira za etičku odgovornost zatvorskih službenika u skladu sa evropskim standardima i dobrim praksama.

Generalna direktorica Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija Ministarstva pravde, Nataša Radonjić, kazala je da je projekat bio prilika da se zajedničkim radom i saradnjom dođe do ostvarivanja zajedničkih ciljeva, navodeći da su to uspješna primjena zakonodavnih novina u oblasti izvršenja krivičnih sankcija, kao i mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije izvršenja krivičnih sankcija.

POTREBNE SU TEMELJNE ANALIZE I REGISTAR LSI

Lica sa invaliditetom (LSI) u Crnoj Gori se nalaze u veoma teškom socio-ekonomskom položaju, izložena su diskriminaciji i potrebne su temeljne analize i registar LSI kako bi se kreirale ozbiljne politike i pratila efikasnost mjera usmjerenih na njihovo društveno uključivanje.

To je saopšteno na završnoj konferenciji projekta: “Osnaživanje stručnih kapaciteta za borbu protiv diskriminacije lica sa invaliditetom“, koji je sprovodio Centar za demokratiju i ljudska prava CEDEM, u partnerstvu sa nevladinom organizacijom Ekvista, a koji je finansiralo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava.

Prema podacima CEDEM-ovih istraživanja, kako je navedeno, osobe s invaliditetom u Crnoj Gori se nalaze u veoma teškom socio- ekonomskom položaju i jedna su od grupa koja je najizloženija diskriminaciji.

OBJAVLJENE PUBLIKACIJE U 2019.

CEDEM je, u saradnji sa projektnim partnerom "Centar za antidiskriminaciju - EKVISTA" u okviru projekta "Osnaživanje stručnih kapaciteta za borbu protiv diskriminacije lica sa invaliditetom" koji je podržan od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava, objavio rezultate istraživanja "Položaj lica sa invaliditetom u Crnoj Gori: identifikacija praksi i obrazaca diskriminacije",

Teme koje su formulisane i kojima se grupni intervju rukovodio su:

- opšti problemi lica sa invaliditetom u Crnoj Gori;
- pojavni oblici, frekvencnost i iskustva vezana za problem diskriminacije lica sa invaliditetom;
- odnos i prakse nadležnih institucija, kada je riječ o borbi protiv diskriminacije lica sa invaliditetom..

Publikacija "**Inspiring stories: Springboard to reconciliation**" priredena je u okviru projekta "*Youth can change the future*". U njoj su predstavljene izjave i priče mladih ljudi iz regiona o razlozima i motivima postojanja predrasuda, stereotipa i etničke distance prema određenim etničkim skupinama, ali i kako prevazići razlike, poboljšati povjerenje i odnose među mladim ljudima u regionu. Publikacija obuhvata i set ključnih nalaza i preporuka u oblasti interkulturalnog dijaloga.

Projekat je podržan od strane RYCO-a.

CEDEM je objavio analizu "Zabrana diskriminacije i ostvarivanje prava iz radnog odnosa: usklađenost pravnog okvira koji se odnosi na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom sa međunarodnim standardima - dostignuća, problemi i preporuke" koja predstavlja dio projekta "Osnaživanje stručnih kapaciteta za borbu protiv diskriminacije lica sa invaliditetom". Analiza je podijeljena u dva dijela. U

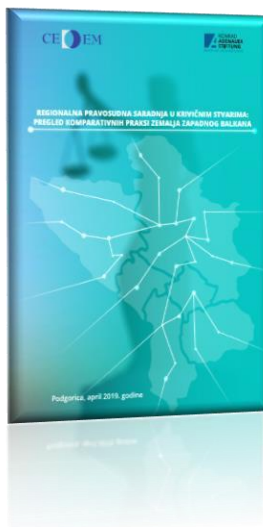
prvom dijelu je ukazano na međunarodne standarde koji su relevantni za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. U drugom dijelu rada je obrađen postojeći zakonodavni okvir koji se odnosi na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u Crnoj Gori.

Na okruglom stolu "Regionalna pravosudna saradnja: dostignuća i buduće perspektive" predstavljena je publikacija

"Regionalna pravosudna saradnja u krivičnim stvarima: pregled komparativnih praksi zemalja Zapadnog Balkana", pripremljena u okviru projekta "Jačanje regionalne pravosudne saradnje kroz multisektorski pristup", koji

spovodi CEDEM, a koji je podržan od strane Konrad Adenauer fondacije kroz Program vladavine prava za Jugoistočnu Evropu.

Publikaciju, koja sadrži prikaz nacionalnih sistema, međunarodnih standarda i prakse pravosudne saradnje, pripremili su eksperti iz zemalja Zapadnog Balkana.

Publikacija "Smjernice za istraživačke novinare u oblasti korupcije i organizovanog kriminala" usmjeren je ka obezbjeđivanju neophodne osnove u istraživačkom procesu koji se odnosi na istraživanje u oblasti korupcije i organizovanog kriminala.

Uloga novinara u ovom procesu je veoma važna, jer društvo ima pravo da zna o društvu u kojem živi, kao i o odlukama koje mogu uticati posredno ili neposredno na njih, odnosno zadatak novinara je da istraživačkim radom otkrije uzroke i posljedice djelovanja različitih aktera doprinoseći demokratizaciji društva.

Vodič je jedan od rezultata projekta "Unapređivanje praksi lokalnih medija u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala", koji je finansijski podržan od strane Ambasade SAD u Crnoj Gori.

Sa ciljem anticipiranja budućih trendova, kao i obezbjeđivanju dobre osnove u sagledavanju nedostataka i izazova, unapređenja stanja, ali i obezbjeđivanje polaznih osnova u pisanju novih strategija, akcionih planova i drugih podzakonskih akata u ovoj

oblasti, sprovedeno je istraživanje javnog mnjenja o stavovima i poznavanju građana o pregovaračkom procesu EU.

Kao rezultat predstavljena je Analiza o stavovima građana Crne Gore o EU integraciji, koja je priređena u okviru projekata "Edukacijom i dijalogom do EU", koji je finansijski podržan od strane Ministarstva javne uprave.

Predlog praktične politike sadrži ključne nalaze i preporuke za borbu protiv nasilja u porodici, dječijeg prosjačenja i prisilnih brakova, sa ciljem da se ukaže na percepciju, intenzitet i oblike ovih pojava i inteziviraju odgovarajuće mjere na suzbijanju i prevenciji istih. Takođe, ova praktična politika poslužiće stručnim radnicima i profesionalcima u sprovođenju aktivnosti na polju postizanja održivog i efikasnog sistema zaštite žrtava nasilja u porodici i mjera borbe protiv prisilnih brakova i dječijeg prosjačenja.

CEDEM je objavio rezultate istraživanja o socio-ekonomskom položaju žena, žrtava nasilja, koje je realizovano u okviru projekta „Inicijativa za osnaživanje žena: edukacijom za rodnu ravnopravnost“, koji CEDEM sprovodi u partnerstvu sa Crnogorskim ženskim lobijem, uz podršku Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

Neophodno je što prije ustanoviti kompletan sistem podrške žrtvama nasilja, oformiti krizni centar i sigurnu kuću, raditi na međusobnom povezivanju i saradnji svih institucija koje učestvuju u borbi protiv nasilja, ali i na prevenciji, edukaciji i specijalizaciji, samo su neki od ključnih nalaza i preporuka ovog istraživanja.

Smjernice, kao neodvojivi dio Kodeksa, sadrže tumačenja i komentare kojima se doprinosi pravilnoj primjeni Kodeksa. Istovremeno, Smjernice su utemeljene na relevantnim domaćim i međunarodnim propisima i dokumentima, posebno na Evropskim zatvorskim pravilima i Smjernicama iz preporuka Savjeta Evrope za ponašanje zatvorskog osoblja koji pružaju okvir za rad zatvorskih službi i koja promovišu humane uslove i pozitivan tretman u modernim i progresivnim zakonskim sistemima. Smjernice su pripremljene u okviru projekta "Podrška efikasnom upravljanju mehanizmom krivičnih sankcija u Crnoj Gori" koji se realizuje u saradnji sa Zavodom za izvršenje krivičnih sankcija, uz podršku Ministarstva pravde Vlade Crne Gore.

CEDEM je u okviru projekta „Inicijativa za osnaživanje žena: edukacijom za rodnu ravnopravnost“ koji realizuje u partnerstvu sa Crnogorskim ženskim lobijem (CŽL), a uz podršku Ministarstva za ljudska

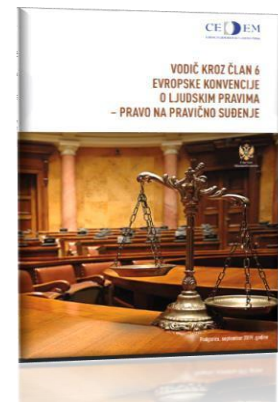
i manjinska prava, objavio publikaciju „Zastupljenost žena u sektoru bezbjednosti: ključna dostignuća i preporuke 2013 – 2019“.

Publikacija sadrži: a) uporednu analizu ustavnog, pravnog i institucionalnog okvira u pogledu zastupljenosti/jednakosti i/ili proporcionalnosti žena u sektoru bezbjednosti (posebno u pogledu mehanizama pravne i institucionalne zaštite od diskriminacije); b) komparativnu analizu podataka o zastupljenosti žena u sektoru bezbjednosti u periodu 2013 - 2018; c) preporuke za poboljšanje učešća žena u sektoru bezbjednosti.

Centar za demokratiju i ljudska prava- CEDEM je objavio publikaciju " Vodič kroz član 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima- pravo na pravično suđenje" koja je namijenjena pravnicima praktičarima i predstavlja dio projekta "Podrška efikasnom upravljanju mehanizmom krivičnih sankcija u Crnoj Gori" koji sprovodi CEDEM, a koji se finansira iz sredstava Ministarstva pravde- Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

Autorke ove publikacije su g-da Valentina Pavličić, zastupnica Crne Gore pred Evropskim sudom i g-da Zdenka Perović, zamjenica Zaštitinika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Istraživanje etničke distance u multikulturnom i multietničkom društvu sastavni je dio monitoringa stanja kada je riječ o međuetničkim odnosima. CEDEM tradicionalno radi ova istraživanja te su dobijeni podaci longitudinalnog karaktera, dakle, na osnovu ovih istraživanja imaćemo prikaz stanja etničkog distanciranja komparativno s obzirom na protok vremena, a obezbijedićemo pregled podataka za poslednjih deset godina. U tom smislu, istraživanje etničke distance je i svojevrsna „procjena uticaja“ dosadašnjih napora i aktivnosti javnih politika usmjerenih u pravcu smanjenja etničkog distanciranja i etničkih stereotipa.

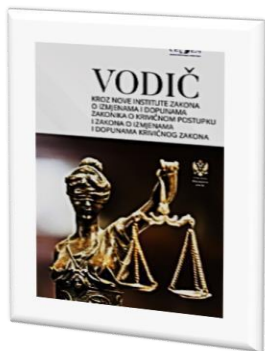

“Vodič kroz pravnu i institucionalnu zaštitu od diskriminacije” obuhvata ključne zakonske i institucionalne mehanizme zaštite od diskriminacije analizirane kroz krovni Zakon o zabrani diskriminacije i Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, sa primjerima iz domaće pravne prakse kao i prakse sudova drugih zemalja i Evropskog suda za ljudska prava.

Vodič predstavlja dio projekta “Oснаživanje stručnih kapaciteta za borbu protiv diskriminacije lica sa invaliditetom”, koji realizuje CEDEM, u saradnji sa Centrom za antidiskriminaciju “EKVISTA”, a koji je podržan od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

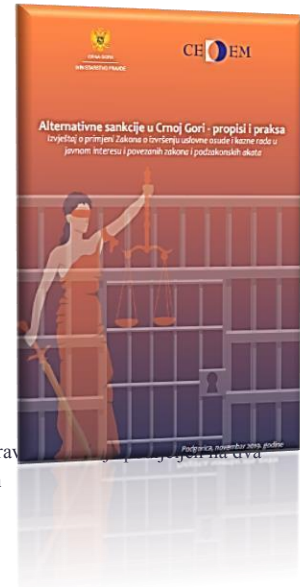
CEDEM je objavio publikaciju Alternativne sankcije u Crnoj Gori-propisi i praksa, koja za cilj ima da se sagleda do sada urađeno kako u donošenju propisa tako i u njihovoj primjeni, upravo u cilju unaprjeđenja sveobuhvatnog procesa za dobrobit društva u cjelini.

Izveštaj je pripremljen u okviru projekta „Podrška efikasnom upravljanju mehanizmom krivičnih sankcija u Crnoj Gori“ koji se realizuje iz finansijskih sredstava Ministarstva pravde Vlade Crne Gore - Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija.

Centar za demokratiju i ljudska prava- CEDEM je objavio publikaciju “Vodič kroz nove institute Zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku i Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona”

koja predstavlja dio projekta “Podrška unapređenju efikasnosti i rada crnogorskog pravosuđa” koji sprovodi CEDEM uz finansijsku podršku Ministarstva pravde, a poglavlja posvećena novim institutima Zakonika o krivičnom postupku i Krivičnog zakonika.

Najsveobuhvatnija publikacija o učešću mladih u procesu donošenja odluka priređena je kroz tri dijela istraživanja, i to:

- Istraživanje postojećeg stanja i efektivnosti djelovanja mladih u strukturama na lokalnom nivou;
- Istraživanja stavova mladih i komparacija sa stavovima starije populacije u ovoj oblasti;
- Istraživanje o stavovima mladih odbornika u svim opštinama Crne Gore u vezi procesa donošenja odluka

Publikacija je priređena uz podršku Ministarstva sporta i mladih.

SPROVEDENA ISTRAŽIVANJA U 2019.

Istraživanje „Socio-ekonomski položaj žrtvi rodno-zasnovanog nasilja“ (jun 2019.)

Istraživanje „Stavovi građana o posredovanju/medijaciji“ (avgust 2019.)

Prvo godišnje političko javno mnjenje (jul 2019.)

Istraživanje „Stavovi građana o evropskoj integraciji i EU“ (maj 2019.)

Istraživanje „Međuetnički odnosi i etnička distanca u Crnoj Gori“ (septembar 2019.)

Istraživanje „Identifikacija praksi i obrazaca diskriminacije osoba sa invaliditetom uz set preporuka“ (mart 2019.)

Istraživanje „Stavovi nastavnog kadra i mladih o medijskoj pismenosti“ (decembar 2019.)

Istraživanje "Građanska i politička participacija mladih u Crnoj Gori" (oktobar 2019.)

Drugo godišnje političko javno mnjenje (decembar 2019.)

UČEŠĆA NA DOGAĐAJIMA U 2019.

FEBRUAR

- 7. februara – Učesnici na TAIEX radionici o strateškoj komunikaciji o integraciji Crne Gore u EU, koju je organizovala EK u saradnji sa KEI (Podgorica, Crna Gora);
- 25. februara – Učesnici na Trećem sastanku upravnog odbora programa horizontalnih sredstava za Crnu Goru (Podgorica, Crna Gora);

MART

- 5-6. marta - Učesnici na pripremnom događaju u Varšavi za predstavnike OCD-a, koji je Poljska organizovala kao zemlja domaćin ovogodišnjeg Samita o Zapadnom Balkanu - Samit u Poznanju (Varšava, Poljska);
- 22. mart - Učesnici konferencije „Proces EU integracija, sloboda medija i poglavlje 27“ u organizaciji Centra za istraživačko novinarstvo (Podgorica, Crna Gora);
- 22-29. marta 2019. - Učesnici 6. Regionalnog foruma o vladavini prava za jugoistočnu Evropu, u organizaciji AIRE Centra i branitelja građanskih prava (Dubrovnik, Hrvatska);
- 28. do 30. marta - Učesnici radionice „ALL IN: Putevi ka pripadnosti: od interkulturalnog dijaloga do socijalne uključenosti - slučaj Slovenija“, u organizaciji Agencije za regionalni razvoj Zasavje (Hrastnik, Slovenija);

APRIL

- 16. aprila - Učesnici javne tribine „Ljudska prava osoba sa invaliditetom u obrazovnom sistemu Crne Gore“ u organizaciji Asocijacije mladih sa invaliditetom, Podgorica (Crna Gora);
- 16. i 17. aprila - Učesnici 7. Forumu civilnog društva zapadnog Balkana, u organizaciji Evropskog ekonomskog i socijalnog odbora (EESC) i pratećeg odbora za zapadni Balkan (Tirana, Albanija);
- 23. aprila - Govornici na Regionalnoj konferenciji „Regionalna saradnja: dostignuća i buduće perspektive“, u organizaciji Konrad Adenauer Stiftung (Podgorica, Crna Gora).

MAJ

- 14-17. maja - Učesnici sastanka ključne grupe stručnjaka u okviru Inicijative OEBS-a „Perspektive 2030“ u organizaciji Sekretarijata OEBS-a (Beč, Austrija);
- 15. maja - Učesnici okruglog stola „Crna Gora na putu ka EU. Bugarska dijeli iskustvo EU - prednosti, izazovi i perspektive“, u organizaciji Ambasade Republike Bugarske u Crnoj Gori (Podgorica, Crna Gora);
- 15. maj – Učesnici na obilježavanju Evropskog dana samostalnog života i podizanja svijesti o pristupačnosti u organizaciji UMHCG (Podgorica, Crna Gora)

Gora);

- 23. maj - Učesnici na radionici za omladinske radnike/ce o izjednačavanju mogućnosti za učešće mladih sa invaliditetom u organizaciji UMHCG (Podgorica, Crna Gora);
- 30. maj – Učesnici „Zapadni Balkan i EU: demokratska konsolidacija kroz ispunjavanje političkih kriterijuma“ u organizaciji CDT-a (Podgorica, Crna Gora);
- 31. maj - 2. jun - Učesnici na seminaru o upravljanju projektima u organizaciji CeMi-ja (Petrovac, Crna Gora);

JUN

- 5-8. jun - Učesnici radionice „ALL IN: Putevi ka pripadnosti: Od interkulturalnog dijaloga do socijalne uključenosti - slučaj Kosova“, u organizaciji NVO Domovik (Kosovska Mitrovica, Kosovo);
- 17-18. juna - Govornici na Regionalnoj konferenciji „Pravni i institucionalni okvir nacionalnih manjina u zemljama bivše Jugoslavije“ - Slučaj Crne Gore, u organizaciji Hanns Seidel Stiftung i Centra za regionalizam (Novi Sad, Srbija);
- 27-28. juna 2019. - Učesnici regionalnog sastanka OCD o azilu i migraciji, u organizaciji Projekta zaštite ljudskih prava migranata i izbjeglica (Ohrid, Makedonija);
- 28. jun - Učesnici konferencije „Sedam godina pregovaračkog procesa sa EU“ u organizaciji Centra za građansko obrazovanje (Podgorica, Crna Gora).

JUL

- 3-4. jula - Govornici na Think Tank Forumu i samitu u Poznanju, u organizaciji Ministarstva spoljnih poslova Republike Poljske (Poznanj, Poljska);
- 05. jul – Učesnici na konferenciji: „Princip medijske etike u medijima i javnosti“ u organizaciji Građanske Alijanse (Podgorica, Crna Gora- učesnik);
- 05. jul - Učesnici na seminaru „Pravni okviri i ljudska prava osoba sa invaliditetom“ u organizaciji NVO „Staze“ (Žabljak, Crna Gora)
- 10. jul – Učesnici na Nacionalnoj konferenciji: „Neka slobodni izbori postanu navika- Izgradnja povjerenja u integritet izbornog procesa u Crnoj Gori“ u organizaciji CeMi-ja (Podgorica, Crna Gora);
- 15– 20. jul – Učesnici Human Rights Defenders School u organizaciji Civil Rights Defenders (Perast, Crna Gora);
- 15. i 16. jula 2019. godine – Učesnici 2. sastanka Osnovne grupe eksperata u okviru OEBS-ove inicijative „Perspektive 2030“ u organizaciji Sekretarijata OEBS-a (Beč, Austrija)
- 22. jula 2019. - Učesnici okruglog stola „Saradnja vlade i OCD u procesu EU integracija“ u organizaciji Generalnog sekretarijata Vlade (Podgorica, Crna Gora)
- 25. jul – Učesnici na završnoj konferenciji „Otvorena pravda“ u organizaciji CGO-a (Podgorica, Crna Gora);

SEPTEMBAR

- 3-6. septembra 2019. godine- Učesnici 28. Ekonomskog foruma, u organizaciji Fondacije za istočne studije (Krinica – Zdroj, Poljska);
- 3– 8. septembra – Učesnici na REACT CAMP 2019. u organizaciji Alfa Centra (Žabljak, Crna Gora)
- 9. septembra 2019. - Učesnici završne konferencije „Korupcija na lokalnom nivou“ u organizaciji CGO (Podgorica, Crna Gora)
- 11. septembar - Učesnici na Danima EU zapadnog Balkana u organizaciji Evropske komisije (Podgorica, Crna Gora);
- 19. septembra 2019. - Panelisti na konferenciji „Evropsko svjetlo demokratije u Crnoj Gori“ koju je organizovala NVO Identitet u saradnji sa Ministarstvom državne uprave (Podgorica, Crna Gora)
- 20. septembra 2019. - Panelisti na okruglom stolu „Pravo na rad i uloga poslodavaca u profesionalnoj rehabilitaciji osoba sa invaliditetom“ u organizaciji NVO Svjetlost (Mojkovac, Crna Gora);
- 24. septembar – Učesnici na konferenciji: „ Perspektiva zapošljavanja osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori i primjeri dobre prakse“ u organizaciji CGO-a (Podgorica, Crna Gora);
- 26. septembra - Učesnik konferencije „Ljudski prava u 21.vijeku “ u organizaciji LGBT Foruma Progres (Podgorica, Crna Gora);
- 26. - 28. septembra 2019. - Govornici na seminaru „Oblikovanje dobrosusjedskih odnosa“ u organizaciji fondacije Konrad Adenauer (Sarajevo, Bosna i Hercegovina)

OKTOBAR

- 4. oktobra – Govornici na panel diskusiji „e-demokratija u Crnoj Gori: mit ili stvarnost“, u organizaciji Ministarstva za javnu upravu;
- 8. oktobar – Govornici na Nacionalnoj konferenciji „Rezultati i efekti reforme pravosuđa u Crnoj Gori“, koju je organizovao Centar za monitoring i istraživanje (Podgorica, Crna Gora)
- 8-9. oktobra - Učesnici druge ReLOaD regionalne konferencije, u organizaciji UNDP-a (Tirana, Albanija).

DECEMBAR

- 1-3. decembar - Učesnici Foruma za lidere OCD iz JIE „Odbrana evropskih vrednosti u procesu pridruživanja“, u organizaciji branitelja građanskih prava, (Skoplje, Severna Makedonija);
- 3-6. decembra - Učesnici na Samitu za mlade, u organizaciji Inicijative mladih za ljudska prava, (Skoplje, Severna Makedonija);
- 16-17. decembar – Govornici na Regionalnom forumu u oblasti pravosudne saradnje, koji je organizovalo Ministarstvo pravde u saradnji sa Međunarodnom organizacijom za razvoj prava (IDLO), a uz podršku projekta IPA 2017 "Borba protiv teškog kriminala na Zapadnom Balkanu" i ambasade SAD u Crnoj Gori.

CENTAR ZA DEMOKRATIJU I LJUDSKA PRAVA

Ulica Baku br. 74, III/6 81000
Podgorica, CRNA GORA
Tel: +382 20 234 114
Web: www.cedem.me
info@cedem.me